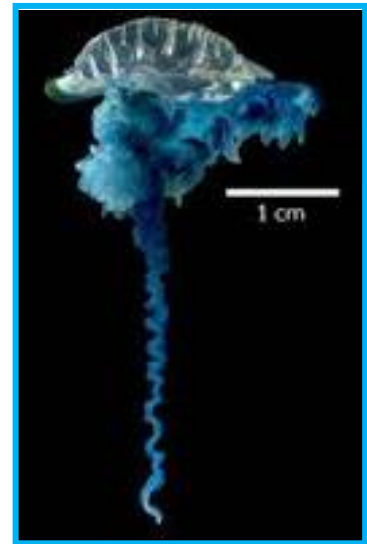

พบ...แมงกะพรุนหัวขวด *Physalia* ชายฝั่งอ่าวไทย

แมงกะพรุนหัวขวด (Blue Bottle Jellyfish) : สกุล *Physalia* จัดอยู่ในกลุ่มแมงกะพรุนไฟ ไฟลัม Cnidaria คลาส Hydrozoa แมงกะพรุนหัวขวด มีลักษณะส่วนบนลอยใต้น้ำคล้ายลูกโป่งรูปร่างรี ยาว คล้ายหมวกของทหารเรือชาวโปรตุเกส มีหนวดยาวสีฟ้าหรือสีม่วง มีเข็มพิษ (nematocyst) สำหรับป้องกันตัวและจับเหยื่อ กระจายอยู่ทุกส่วนของร่างกาย โดยเฉพาะบริเวณหนวด (tentacle) แมงกะพรุนชนิดนี้ทั่วโลกพบ 2 ชนิดคือ แมงกะพรุนไฟหมวกโปรตุเกส (*P. physalis*) และ แมงกะพรุนไฟเรือรบโปรตุเกสอินโด-แปซิฟิก (*P. utriculus*) ปกติจะพบ บริเวณมหาสมุทรแอตแลนติกเหนือ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย

ในช่วงเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา มีการรายงานพบแมงกะพรุนหัวขวดในเดือนมกราคม 2562 บริเวณชายหาดของรัฐควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย มีผู้ได้รับบาดเจ็บจากพิษแมงกะพรุนหัวขวดมากกว่า 3,000 คน แต่ไม่พบผู้เสียชีวิต สำหรับในประเทศไทยมีรายงานพบแมงกะพรุนหัวขวดประปราย ระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ บริเวณชายหาดชลากทัศน์ และชายหาดสมิหลา จ. สงขลา บริเวณชายหาดแหลมตาชี จ.ปัตตานี บริเวณหาดนาเทียน หาดละไม และหาดรีน จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวอ่าวไทยได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้คลื่นลมพัดพาแมงกะพรุนเข้ามาบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยได้ ดังนั้น นักท่องเที่ยวควรระมัดระวังและควรสวมใส่เสื้อผ้าให้มิดชิดก่อนลงเล่นน้ำทะเล และไม่สัมผัสแมงกะพรุน ซึ่งหนวดของแมงกะพรุนที่ตายแล้วหรือหนวดที่หลุดออกมา ยังสามารถปล่อยพิษให้กับผู้ที่สัมผัสได้

พิษของแมงกะพรุนหัวขวด มีผลต่อระบบประสาท หัวใจ และผิวหนัง ส่วนใหญ่คนที่สัมผัสพิษจะมีอาการคัน และปวดแสบปวดร้อนในเบื้องต้น การแสดงอาการของพิษในผู้ป่วยแต่ละบุคคล ความรุนแรงจะต่างกัน ขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของร่างกาย ความต้านทาน และปริมาณพิษที่ได้รับ สำหรับผู้ที่ได้รับพิษจากแมงกะพรุนหัวขวด ควรปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วยการใช้น้ำส้มสายชูกลั่นที่ใช้บริโภคนำมาราดต่อเนื่อง 30 วินาที บริเวณที่ถูกพิษ โดยน้ำส้มสายชูจะช่วยระงับไม่ให้กระเพาะพิษของแมงกะพรุนยิงพิษแพร่กระจายเพิ่ม ห้ามใช้น้ำแข็ง น้ำเปล่า เหล้า โซดา หรือ อื่นๆ ราดแทน เพราะจะทำให้พิษยิ่งแพร่กระจายมากขึ้น ห้ามขูด-ถู หรือนำวัสดุไปขยี้หรือทา บริเวณที่ได้รับพิษ เพราะจะทำให้พิษแพร่กระจายเร็วขึ้น หลังจากปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้รีบนำผู้ป่วยส่งแพทย์

เอกสารอ้างอิง

www.dmcr.go.th/detailAll/20905/nws/16

www.prachachat.net/world-news/news-274917